

N a p o m e n a 1

Prema tacki 1 (str. 15 i dalje) *Prvih rezultata popisa 2011* (<http://media.popis2011.stat.rs/2011/prvi-rezultati.pdf>) izgleda da sam u prethodnoj napomeni pogresio u proceni *ukupnog broja domacinstava* samo u beogradskoj oblasti. Izgleda da prosecan broj clanova domacinstvu oko tri (3).

Dejan Popovic

Beograd, 17. novembar 2014.

2014-11-16 20:38 GMT+01:00 Dejan Popovic <dejanrpopovic@gmail.com>:

N a p o m e n a

U SAD se velicina (rang) podrucja TV trzista, po "Nlsenu" ([Nielsen 2014-2015 TV Household DMA Ranks](#)), ne odnosi na broj stanovnika, vec na broj domacinstava. Ako se predpostavi da u Srbiji jedno domacinstvo ima 3-4 stanovnika, oda bi u nasoj zemlji vecina TV trzista, po FCC-u (<http://www.fcc.gov/document/fy-2014-regulatory-fees-fact-sheet-media-services>), spadala u "preostala trzista" kojima odgovara godisnja regulatorna naknada od 4750 dolara! Da li gresim?

Dejan Popovic

Beograd, 16. novembar 2014.

2014-11-16 14:11 GMT+01:00 Dejan Popovic <dejanrpopovic@gmail.com>:

Dejan R. Popovic, dipl/ inz.

Beograd, Stevana Sremca 18

REGULATORNA AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE I POSTANSKE USLUGE

Služba za radio-komunikacije

Rukovodilac sluzbe Zoran Branković

Beograd, Visnjiceva 8

Predmet: Mišljenje o *nacrtu Pravilnika o izmenama i dopunama Pravilnika o visini naknade za korišćenje radio-frekvencija*:

http://www.ratel.rs/upload/documents/javne_rasprave/Nacrt_Pravilnika_izmene_Pravilnika_o_visini_naknade_za_koriscenje_radio_frekvencija/Nacrt%20pravilnika%20o%20izmenama%20i%20dopunama%20Prav.%20o%20naknadama%20za%20frekv.pdf

V e z a : [Javne konsultacije o nacrtu Pravilnika o izmenama i dopunama Pravilnika o visini naknade za korišćenje radio-frekvencija](#) (07.11.2014)

Postovani kolega Brankovicu,

Mislim da nema smisla da ponovo dajem opšta misljenj o ovom pravilniku koje sam već izneo 2010. godine: http://www.ratel.rs/upload/documents/javne_rasprave/Misljenje%20-%20Dejan%20Popovic.pdf.

Ovom prilikom želim da iznesem sledeće aktuelne dopune.

1. Prema članu 3. tačka 7. [Zakona o elektronskim komunikacijama](#) (ZEK), jedan od ciljeva i načela regulisanja odnosa u oblasti elektronskih komunikacija zasniva se na podsticanju racionalnog i ekonomičnog korišćenja ... radio-frekvencijskog spektra, na **tehnološki neutralnoj osnovi**.

Ako se na umu ima samo prethodno navedeni zakonski cilj i nacelo (tehnoloske neutralnosti), onda izgleda nema opravdanog razloga da postoji razlika između godišnje naknade za korišćenje radio-frekvencije u analognoj i digitalnoj TV radio-difuznoj službi. Čak iako se radio-frekvencijski kanali širine od 8 MHz racionalnije i ekonomičnije koriste u digitalnoj nego u analognoj tehnici.

O značenju i upotrebi "osnovice" ($O = 20$ dinara) i "koeficijenta signala" ($V = 0,1$) u "empiriskoj" formuli za digitalnu TV radio-difuznu službu nema potrebe raspravljati.

Iz tog razloga ni ovogodišnje propisane naknade za regulaciju u SAD nemaju formule, osnovice i koeficijente, već samo iznose (u \$) u zavisnosti od veličine tržišta: <http://www.fcc.gov/document/fy-2014-regulatory-fees-fact-sheet-media-services>

2. Sto se tiče odlične naknade za korišćenje radio-frekvencija u javnoj mobilnoj komunikacionoj mreži sa duplesnim načinom rada, ona se utvrđuje na još komplikovaniji način. U ovom slučaju u igri su četiri frekvencijska opsega oko 800 MHz, oko 900 MHz, oko 1800 MHz i oko 2100 MHz, osnovica i tri koeficijenta. Koeficijenti K_{oi} i K_t imaju nekog smisla, dok K_{ki} – koeficijent koji označava broj osnovnih kanala širine 200kHz u **dodeljenom frekvencijskom opsegu** i ($i = 1,4$), a koji se izračunava po formuli: $K_{ki} = B/200$, gde je **B dodeljeni frekvencijski opseg** u kHz (Downlink-DL) – nema nikakvog zakonskog smisla!

Koeficijent K_{ki} nema smisla zato što pojmovi "osnovni kanal širine 200kHz" i, naročito, "**dodeljeni frekvencijski opseg**" u opsegu oko 800 MHz, oko 900 MHz, oko 1800 MHz i oko 2110 MHz nemaju smisao u ZEK-u, jer njegovom članom 31. stav 1. propisano je: "Visina naknade za korišćenje radio-frekvencija utvrđuje se u zavisnosti od vrste usluge koja se pruža korišćenjem **dodeljenih radio-frekvencija**, odnosno namene za koju se koriste dodeljene radio-frekvencije i, kada je primenljivo, broja stanovnika u zoni opsluživanja, odnosno servisnoj zoni, prema zvaničnim podacima organa nadležnog za poslove statistike, imajući u vidu potrebu da se osigura uvođenje novih usluga, tržišna konkurencija i racionalno korišćenje radio-frekvencijskog spektra."

Stavise, u ZEK-u u čl. 86. i 91. ili bilo kom drugom članu Glave XIII (RADIO-FREKVENCIJSKI SPEKTAR) nema ni reci o dodeljenom (radio-)frekvencijskom opsegu, već samo o dodeljenim radio-frekvencijama. Nezakoniti i nedefinisani izraz "dodeljeni (radio-)frekvencijski opseg" ili tačnije "radio-frekvencijski opseg čija se dodela zahteva" prvi put se izgleda službeno upotrebljen u Obracu ZPD - Zahtev za izdavanje pojedinačne dozvole za korišćenje radio-frekvencija ([Preuzmite DOC dokument](#)) iz podzakonskog propisa - Pravilnika o obrascima zahteva za izdavanje pojedinačne dozvole za korišćenje radio-frekvencija

<http://www.ratel.rs/upload/documents/Regulativa/Pravilnici/Radiokomunikacije/Pravilnik%20o%20obracima%20za%20pojedinačne%20dozvole%20za%20RF.pdf>).

Pored toga, u formuli: $Kki = B/200$, gde je **B dodeljeni frekvencijski opseg** u kHz (Downlink-DL), u obzir su uzete samo predajne radio-frekvencije koje koriste bazne radio-stanice. Zasto, ako se zna da bazne radio-stanice koriste za dupleksni rad sa korespondentnim mobilnim radio-stanicama i prijemne radio-frekvencije (koje odgovaraju predajnim radio-frekvencijama mobilnih radio-stanica)? Da li se prijemne radio-frekvencije baznih radio-stanica zahtevaju, dodelju i stite od smenji? S obzirom na [Bazu podataka o korišćenju radio-frekvencijskog](#) odgovor je "da".

Posebno pitanje je kako ce se određivati naknade za koriscenje dodeljenih radio-frekvencija (ili dodeljenih radio-frekvencijskih opsega) za bazne radio-stanice, prema novom Pravilniku o utvrđivanju Plana raspodele frekvencija za rad u radiofrekvencijskim opsezima 1710–1785/1805–1880 MHz

(http://www.ratel.rs/upload/documents/Regulativa/Pravilnici/SG112_14_Plan%20raspodele%201800.pdf) u kom ju, u skladu sa nacelom tehnoloske neutralnosi, predviđeno "mesovito" koriscenje širina kanala, i to:

- za GSM: 200 kHz;
- za UMTS i WiMAX: 5 MHz;
- za LTE: 1.4 MHz, 3 MHz, 5 MHz, 10 MHz, 15 MHz ili 20 MHz (!)

Iskreno,
Dejan Popovic

Beograd, 16. novembar 2014.